Publicatie : Volkskrant
Datum : 30 dec 2016
cm2 : 957
Pagina : 30
Advertentiewaarde : € 21.120,00
Regio : Nederland
Frequentie : 6x per week
Oplage : 264.174

De hyperactieven ondernemen meer

Hyperactieve mensen beginnen vaker een eigen bedrijf dan anderen, volgens Rotterdams onderzoek. Hebben adhd'ers meer aanleg voor het ondernemerschap?

Door **Jurriaan Nolles**

Mensen die symptomen van attention deficit hyperactivity disorder (adhd) vertonen, zoals hyperactiviteit en snel afgeleid zijn, beginnen relatief vaak een eigen bedrijf. Dat blijkt uit onderzoek van de Rotterdam School of Management van de Erasmus Universiteit. Hyperactieve mensen hebben 20 procent vaker een eigen bedrijf dan mensen zonder deze eigenschappen.

'Een baan in loondienst is voor een adhd'er vaak moeilijk', zegt onderzoekster Ingrid Verheul. 'Zij reageren bijvoorbeeld vaker impulsief en dat bemoeilijkt de relaties met de baas en andere medewerkers.' Daarnaast hebben hyperactieve mensen vaak moeite afspraken en deadlines te onthouden. Uit eerder onderzoek was al bekend dat veel mensen met adhd ondernemer willen worden.

Micha de Winter, hoogleraar pedagogiek aan de Universiteit Utrecht en niet betrokken bij Verheuls onderzoek, nuanceert Verheuls conclusies. 'Het lijkt nu alsof adhd een verklaring biedt voor de neiging tot ondernemerschap, maar in feite laat het onderzoek zien dat mensen die bijvoorbeeld druk of impulsief zijn eerder kiezen voor een beroep waarin zulk gedrag geen probleem vormt of juist gunstig uitpakt.

'Eigenlijk hebben deze onderzoekers gekeken naar gedragskenmerken die vaak met adhd worden geassocieerd. Dat is niet hetzelfde als 'adhd hebben'. Je kunt ook niet zomaar zeggen dat iemand kanker heeft als hij een paar symptomen van die ziekte vertoont.'

In een breder verband is het onderzoek volgens De Winter wel interessant, vanwege een discussie die speelt in de gedragswetenschappen. 'In de afgelopen decennia zijn we mensen die afwijken van het gemiddelde gedrag als mensen met een stoornis gaan zien. Die manier van denken staat heel erg ter discussie.'

Volgens De Winter krijgen wetenschappers steeds meer oog voor de voordelen van afwijkend gedrag. 'In de ict-industrie is men bijvoorbeeld dol op mensen met autisme, omdat zij zich sterk kunnen focussen op getallen en algoritmen. Het zou goed kunnen dat mensen die zich tooien met de term adhd goed kunnen functioneren in bepaalde beroepen. We noemen dat neurodiversiteit.'

Verheul gebruikte een grote Zweedse database voor haar onderzoek. Van de zevenduizend mensen in deze databank was bekend of zij ondernemer waren en of zij al dan niet behept waren met adhd-kenmerken. Verheul verifieerde de uitkomsten van haar onderzoek door het verband tussen adhd-kenmerken en ondernemerschap nog een keer te meten onder zo'n 13 duizend Nederlandse hbo- en wo-studenten. Verheul testte hen op hyperactiviteit en registreerde tegelijkertijd of zij tijdens hun studie als ondernemer actief waren.

Volgens Verheul wijzen de eerste resultaten van een vervolgstudie erop dat mensen die daadwerkelijk als adhd'er zijn gediagnosticeerd wel degelijk vaker ondernemer zijn dan gemiddeld. Dit nieuwe onderzoek moet nog worden afgerond.

Veruit de meeste hyperactieve mensen uit Verheuls onderzoek zijn ondernemer geworden uit vrije wil, dus niet omdat ze als gevolg van hun hyperactiviteit geen 'normale' baan konden vinden. Verheul leidt daaruit af dat mensen met adhd mogelijk meer aanleg hebben voor het ondernemerschap, bijvoorbeeld omdat ze creatiever zijn of meer risico durven te nemen.

Het Nederlands jeugdinstituut zegt dat zo'n 2 tot 6 procent van de Nederlandse jeugdigen adhd heeft. Exacte cijfers zijn er niet, omdat het moeilijk is adhd formeel vast te stellen. Kenmerken van mensen met adhd zijn onder meer dat ze ergens volledig in op kunnen gaan, dat ze assertief en creatief zijn en beschikken over een flinke dosis energie. Aan de andere kant hebben ze de neiging bepaalde klusjes zo veel mogelijk uit te stellen, hebben ze moeite met details en lopen ze het risico van bijvoorbeeld de administratie een chaos te maken. Maar al die eigenschappen komen ook voor bij mensen die geen adhd hebben.

Verheul deed geen onderzoek naar de vraag of hyperactieve ondernemers ook vaker succesvolle bedrijven oprichten. Volgens haar lopen ondernemers met adhd een verhoogd risico dat ze vol enthousiasme een bedrijf opzetten, maar vervolgens falen omdat ze de dagelijkse uitvoering niet interessant vinden. Volgens Verheul hebben mensen met adhd een negatief imago. 'Ze staan te boek als schoolverlaters of als mensen die de maatschappij vooral geld kosten. Maar als we hun de ruimte geven om hun creativiteit, energie en doorzettingsvermogen te benutten, kunnen ze wel degelijk een constructieve bijdrage leveren.'

Adhd'ers zijn assertief en creatief en hebben een flinke dosis energie

Economie
Philips krabbelt terug na foute kortingscode
De hyperactieven

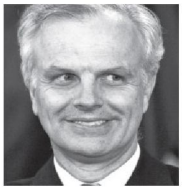
ROTTERDAM SCHOOL OF MANAGEMENT

alleen voor intern/eigen gebruik

Publicatie : Volkskrant
Datum : 30 dec 2016
cm2 : 957
Pagina : 30
Advertentiewaarde : € 21.120,00
Regio : Nederland
Frequentie : 6x per week
Oplage : 264.174

BEKENDE ONDERNEMERS MET ADHD

De Amerikaanse ondernemer David Neeleman, zelfverklaard adhd'er, richtte vier commerciële luchtvaartmaatschappijen op, waarvan Jetblue Airways de bekendste is. *Forbes Magazine* vroeg hem ooit of hij een pil zou slikken die hem in één keer van zijn adhd af kon helpen. Het antwoord van Neeleman was nee. Volgens hem heeft hij zijn succes als ondernemer te danken aan adhd. 'Door adhd ben ik chaotisch en kan ik mijn aandacht vaak moeilijk ergens bij houden, maar daar tegenover staan extra creativiteit en het lef risico's te nemen.'

D. Neeleman
Foto Reuters

I. Kamprad
Foto EPA

Neeleman is de man die het elektronische ticketsysteem heeft bedacht, waardoor iedereen zijn vliegticket kan laten zien op zijn telefoon. Hij wilde af van het normale ticket omdat hij zijn papiertje altijd kwijt was. 'Dankzij adhd ben ik in staat met praktische oplossingen te komen.'

Van een aantal bekendere ondernemers, zoals IKEA-oprichter Ingvar Kamprad en Virgin-oprichter Richard Branson, wordt vaak beweerd dat ze adhd hebben, maar het is niet zeker of ze ooit die diagnose hebben gekregen. Wel hebben beiden verklaard dat ze dyslexie hebben.

Kamprad bracht structuur aan in zijn bedrijf aan door de producten te categoriseren met behulp van woorden in plaats van nummers, omdat hij moeite had met het onthouden van de voorraadcodes. Zo werden gestoffeerde producten en boekenkasten bij IKEA vernoemd naar Zweedse plaatsnamen en kregen bureaus en stoelen Zweedse jongensnamen.

ROTTERDAM SCHOOL OF MANAGEMENT

alleen voor intern/eigen gebruik

Publicatie : Volkskrant
Datum : 30 dec 2016
cm2 : 957
Pagina : 30
Advertentiewaarde : € 21.120,00
Regio : Nederland
Frequentie : 6x per week
Oplage : 264.174

Virgin-oprichter Richard Branson in het Schotse Edinburgh. Van Branson wordt beweerd dat hij adhd heeft. Foto Getty

ROTTERDAM SCHOOL OF MANAGEMENT

alleen voor intern/eigen gebruik